

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prețurile se fac în Săbii la expedirea foiei, pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețul premergătorului pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. n. ar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 2.

ANULU XXIV.

Săbii 416 Ianuarie 1876.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. v. n. o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oră cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. n.

Acțiunea produce reacțiune.

Amu cetitu adeseori plangeri despre nedreptăți procedere a unoru judecatorie în privința limbii; cu toate că avem lege, care normăza și tiermuresce dreptulu folosirei limbiloru pentru toate natiunitățile din patria. De alta parte ceteamu adese ori plangeri ca partidele trecu cu pretensiunile loru natiunale în privința folosirei limbii preste competiția legale. Eramu de multe ori ispititi a crede că suntu și esageratiuni pline pre de multu zelu natiunale său într-o parte său în cealalta.

De unu tempu încôce vedemu înse că tribunalele, fia din capulu lor, fia în urm'a vre-unei invenițiunî său ordinațiuni de susu, au începutu cu pretensiuni, cari nu au altu scopu, decâtu să fia mai pre susu cu magiarsarea, de cum eră absolutismulu germanisatoriu pre tempulu înfloririi sele între anii 1850—60, cu germanisarea.

Cum va fi de lucru, cu tota siguranța nu putemu sci, destulu că tribunalulu din Sighisóia se provóca la o ordinațiune ministeriale din Novembre a. tr., cându pretinde dela advocatii de natiunitate nemagiara, că sa-si dea scriptele lor de aci încolo, nu dupa cum concede legea, ci dupa cum demanda ordinațiunea ministeriala — numai si numai în limb'a magiara. Astfelu de pretensiuni s'au facutu și advocatorulu din Versietiu și din Brasiovu.

Advocatii din Brasiovu, sasi și romani, au remonstratu contr'a acestei mesuri a tribunalulu, înse remonstratiunea va fi des'erta, pentruca audimu că ministrulu de justitia a aprobatu fapt'a tribunalulu.

Diurnalistic'a specifica magiara lauda pasii tribunaleloru și alu ministrulu și suntu pline de indignatiune pentru cutezarea advocatorulu sasi și romani; ca pre basea legi 44 din 1868, adusa de diet'a unghuresca și sancțiunata de regele încoronatu, au cerutu respectarea limbii clientiloru lor la forurile de instantia I. Unele din diurnalele unghuresci mergu asiã departe încátu aducu pre Romani'a de exemplu si dicu, ca ce aru responde tribunalele de acolo, deca s'aru aflá vre-unu advocatu, care sa dea vre-unu scriptu în limb'a magiara.

Cui sa adscriemu acésta orgoliósa despretiure a impregiuráriloru patriei nóstre, cari n'au nici o asemanare nici cu Romani'a, nici cu Franci'a, său cu Itali'a. etc. Pentru ce nu urmédia sotii magiariiloru din Cislaitani'a cu rigórea lor de a espune pâna si limb'a esiliului din patria chiaru și în sanctuariulu unde are sa-si apere dreptulu seu?

Nu voimu sa intrâmu în o analiza a deosebirei între Ungari'a și Romani'a etc. cu toate că aru fi de lipsa. Ne marginimu de asta-data a dice, ca e durerosu pentru ori ce patriotu cându vede ca si legile proprie, aduse de o majoritate magiara, înca numai satisfac ambitiunei natiunale. — Sa dea Ddieu sa fia bine, dara noi din cele ce esperimentâmu pre fia-care di ne tememu de reu.

Revist'a politica.

Diet'a Ungariei se afla acum în foculu desbaterii asupr'a unui obiectu

de o însemnatate politica eminenta, întielegemu proiectulu relativu la regularea administratiunei, anume proiectulu despre consiliile municipali, care intempnase dejá la începutu multe antipathii pâna si în cele mai devotate cercuri guvernamentali.

Prob'a vitalității avea sa o suferă acestu proiectu în sediți'a de Mercuri, cându ajunse sub critic'a ageră a baronului Sennyey, care 'si arată de nou stralucitulu seu talentu organisatoriu și prevalența spirituale asupr'a lui Tisza, recunoscuta altmintrea de toti. Efectulu ce a avutu discursulu lui Sennyey e marcatu mai bine prin apretierea foiloru liberale, cari toate recunosc semburile celu sanatosu alu discursulu lui Sennyey, de si în principiu nu pot acceptá sistemulu de denumire a oficialiloru administrativi.

„Pester Lloyd“ dela 13 Ianuarie n. supunendu discursulu lui Sennyey unei aprecieri obiective dice, ca acel'a a fostu unulu dintre cele mai puternice discurse, câte s'au tienutu vre odata în parlamentulu unghurescu, a fostu unu evenimentu parlamentar, care a adusu o abundanța de idei în discusiunea pâna aci atâtu de monotona. Mânecându dela adevăruri positive neresturnabile și cuprindeudu administratiunea în toate raportele ei cu problemele statulu și ale societății, discursulu se ramifica fără de a-si pierde caracterulu unității în modu polemicu spre diverse directiuni, între că o sonda în cele mai vulnabile pasagii ale proiectulu și termina cu o admonitiune serioasa, care va aflá unu echo la toti barbatii cugetatori din țiera.

Sennyey au discutat cestiunea administratiunei și din punctu de vedere socialu și eticu și se nesuesce a impacá conflictele între stat și societate. În câtu e pentru proiectulu guvernulu, fói'a guvernamentale dice ca acel'a intra cu o stigma în viața, care va fi absolutu stricatoria prosperării lui, și e tristu a vedé, cum se ostenește legislatiunea cu crearea unui productu nepracticu și trecatoriu.

Ne marginimu a dá aici în est-trasulu numai momentele mai însemnate din lungulu discursu ce l'a rostitu Sennyey în sediți'a de Mercuri. Acele sunt:

Onor. Casa! Ideile nóstre directive în organizatiunea administratiunei suntu aceste: În fruntea municipiulu sta unu conducatoriu denumitu de guvern și responsabilu, care reprezenta guvernulu și agendele acestui'a în toate ramurile sele, și cărui 'i sunt subordonate toate organele statulu, cu cari densulu conduce toate ramurile administratiunei împreuna și cu acei oficiali responsabili, pre cari densulu 'i va propune și guvernulu și va aprobá.

Corpulu reprezentativu alu municipiloru — și nu unu atare organismu dicasterialu, cum 'lu vedemu în proiectulu de lege — controléza administratiunea, conluera cu ea, înriuréza asupr'a ei și dispune liberu — firesce sub priveghierea guvernulu — de afacerile sele prescise de lege; elu exerciéza puterea disciplinara asupr'a oficialiloru municipali, elu este în urma unu foru pentru scutirea libertății individuali contr'a abuzuriloru, care foru sta în legatura cu

conducerea centrale. aduce decisiuni principali asupr'a recurselor.

Fatia de acestea proiectulu de lege da municipiloru dreptulu de a-si alege oficialii, pune înse punctulu de greutate alu administratiunei în consiliulu municipalu, care nu este expresiunea curata a universității municipiulu.

Partisanii proiectulu cauta esența selv-administratiunei în alegerea oficialiloru, noi înse o cautâmu în participarea la administratiune, în înriurirea asupr'a ei, în control'a regulata prin lege și în dreptulu de a dispune liberu în sfer'a de activitate propria autonoma.

Ni imputati centralisatiune. În óre-care privința nu respingemu imputarea, statulu are fatia de problemele sele însemnate lipsa de centralisare, dara de alta parte nu tagadâmu, ca factorii selv-administratiunei, bine organizati, substitue, suplinescu și potenciéza dispositiunile puterii centrale esecutive și ca acești factori relativu la afacerile autonomiei împreunate cu interese teritoriale, precum și la întrebarea culturale și humanitara suntu nesuplinibili, de vreme ce părțile neaternatórie ale societății sunt elementele ce le dau viața și acestea sunt bas'a spriginului.

Oratorulu trecendu apoi la motivarea parerei sele, ca e mai corespondentiu a se denumi oficialii municipali, constatá, ca partid'a sea înca recunósce ca sistemulu comitatensu a fostu seculu scutulu și garanția constitutiunei, dâra acele timpuri au trecut, impregiurările s'au schimbatu; alegerea oficialiloru nu mai pôte dá sistemulu de selv-administratiune nici o putere, din contra prin agitatiunile împreunate cu alegerile, prin interesele familiari s. a. se corupe administratiunea și ajunge pre unu terenu ce nu coresponde chiamării ei.

Prin denumirea oficialiloru puterea selv-administratiunei se va radica, căci municipiele vedindu-se înaintea oficialiloru denumiti voru fi silite a exerciá chiaru din punctulu de vedere alu intereselor loru o controla serioasa și a statorí astfelu unu contrapondu. Oratorulu e convinsu ca aru fi mai bine sa se lase crearea statuteloru, control'a etc. consiliulu municipalu, dara esecutiv'a sa o pórte unu oficialu responsabilu. Mai departe arata oratorulu, ca prin sistemulu de alege nu potu ajunge persóne cualificate la posturile administratiunei, pentruca influențele personali impede pre cei apti; impregiurarea, ca în statulu judecatorescu, unde se denunescu oficialii, nu vedemu persóne cu cualificatiune de ajunsu, nu provine din defectulu sistemulu de denumire, ci din influența ce o exerciá atunci comitatele asupr'a guvernulu. Si aci jace punctulu de greutate alu argumentatiunei mele, dice Sennyey, eu nu dorescu denumirea oficialiloru cá arma contr'a natiunitățiloru, nu-mi place se vedu cetățienii statulu în lupta, cum amu dice în raportulu de suprimatori și supusi, ci eu dorescu denumirea cá unu medilocu de prosperare alu tuturoru cetățieniloru din patria. Stările nóstre corupte provin din diletantismulu ce domnesce în toate parturile sociali, din sistemulu, care nu recunósce meritulu, ci numai clientel'a, cortesiele și conessiunile.

Ce se tiene de imputarea de birocrati oratorulu replica, ca iubesc

acea birocratia care se ingrisesce de servitiulu țierei cu punctualitate și pricepere. Birocrati'a degenerata, său superficialitatea se afla si la oficialii alesi și proiectulu de fatia creéza cea mai periculósa birocratia, birocrati'a ce se baséza pre sistemulu colegialu. birocrati'a esita din dicasterialismu, care va aduce confusiuni, amestecarea competentiloru și o pedanteria periculósa ce nu se va puté elimina din administratiune.

Dupa ce dovedesce Sennyey, ca prin sistemulu denumirii nu se înmultiescu spesele administratiunei, densulu combate parerea unu liberalu, care dise, ca prin denumire se dá guvernulu o putere, cu care va influențiá asupr'a alegeriloru parlamentarie. Nu este adevératu, întréba Sennyey, ca oficialulu alesu în municipie 'si pregatesce numai terenulu, cá sa invinga la cea mai de aprópe alegere dietale? Incepe a deveni moda și este unu simptomu demnu de atentiune ca oficiulu prefectulu a devenitu gradus ad parnassum pentru mandatulu dietal.

Ce privesce argumentatiunea principale, armoni'a, ce se aduce pentru proiectu, oratorulu nu afla armoni'a în sistemulu colegialu, pentruca greutățile, erorile, piedeele nu se afla în centrulu comitatulu, ci în oficiolatele cercuali — consiliulu municipalu va impartí agendele, cum va face acest'a o corporatiune, oratorulu nu pricepe — de vreme ce aci decide de o parte natur'a specialitățiloru, de alta parte normele competiției. Fiindu ca greutatele aparu în cercuali, sigurele respective în fia-care casu specialu voru cere instructiuni. Acest'a e unu aparatu greoiu, care va aduce administratiunea la o stagnare perfecta.

Sennyey termina discursulu seu cu observarea, ca proiectulu ce l'a substernutu guvernulu, nu este bas'a acelor reforme radicale ce le astépta țiera cu atâtu neastemperu. Evenimentele voru dovedi în scurtu tempu, ca deca acestu proiectu va deveni lege, natiunea va fi mai seraca cu un'a din speranțele ce le a pusu în guvernulu actualu. Tempulu va aretá cine a avutu dreptu, de va produce rezultate inbucuratórie, opostiunea dreptei se va bucurá împreuna. Un'a înse nu o pôte acceptá oratorulu și adeca mangaarea acelor deputati cari nu se invoiescu cu ideia fundamentale a proiectulu: ca acestu proiectu e o esperimentare, care cu tempulu prin o cura contraria ne va duce pre calea cea adevérata. Noi nu avem tempu de esperimentári și, nu potu acceptá acelu argumentu, continua Sennyey, ca deca acestu esperimentu nu va succede, se va dovedi, ca în acést'a țiera selvadministratiunea n'are putere de viața, pentru ca dloru, principiulu sistemulu de selvadministratiune nu 'lu putemu jertfi probei de focu prin care trece acésta creatiune schilava (korcs). Deca acestu sistem nu va fi durabilu, caus'a va fi, nu imposibilitatea selvadministratiunei ci defectulu acestei creatiuni.

Ministrulu presedinte Tisza în reflectiunile sele la argumentările lui Sennyey, abiá si-a potutu salvá onórea stindardulu, cum se esprime „Pest. Ll.“ Densulu începú replic'a prin asertiunea, ca proiectulu seu va fi o creatiune mai putienu ológa decâtu mesurile din anii 60 — o alusiune la tempulu cându Sennyey eră tavernicu în Ungari'a, și unu medilocu, la care

mai toti liberalii 'si iau refugiulu, candu nu ajungu argumentele.

Senatul imperialu austriacu s'au reintrunitu in 11 Ian. n. Deputatii fidelii constitutivii din divarsele grupe voiau sa faca prin siefi loru o interpelatiune ministeriului in causa rezultatului ce au avutu pertractările din Pest'a. Ministeriulu a respunsu, ca nu pôte comunicá nimicu de vreme ce au apromisu stricta discretiune, dara atátu pôte sa dica, ca ministeriulu se va opune la totu ce nu corespunde intereselor statului. Aceste deslusiri facura interpelarea de prisosu.

Franci'a abia scapá de o crisa ministeriale iminenta. Unele divergentie de pareri in cabinetu relativu la programulu electoralu facura pre ministrii Leon Say si Dufaure sa dimisioneze. Dupa „Agence Havas“ dificultatile s'au delaturatu si cabinetulu s'a unitu asupr'a programului de alegere.

Mac Mahon a indreptatu o proclamatiune cátra poporul francesu, in care relevéza sincer'a aplicare a legiloru constitutiunali, si necesitatea unei politice conservative, dara intr'adeveru liberale si apeléza la concordia aceloru ce punu iubirea de patria mai pre susu de suvenirile de partide cá sa se póta supprime revolutiunarii.

Vien'a 30 Decembre 1870.

Suirea agiului sciú ca nu va fi trecuta cu vederea nici la Dvóstra, colo in capetulu monarchiei in Transilvania, cum dicemu noi pre aici, si in Transilvania cum diceti Dvóstra pre acolo. Aplecare omenésca spre lucruri extraordinarie a fostu prasitu in dilele trecute o fama, carea se potrivece de altmintrea de minune cu fenomenulu financiaru, amintitu in capulu acestei corespundintie. Unele foi se grabira a face combinatiuni, cari in fine se si potu realisá. Ele, fiindu ca revolutiunea in vecinatele provincie turcesci inca duréza, au cre- respandí faim'a, ca ministeriulu nostru de resbelu a emis unu mandatu pentru convocarea tuturor rezervistiloru. Aplecare omeniloru spre lucruri extraordinarie, suirea agiului, revolutiunea din apropiare, ferberea cea indelunga a cestiunei orientali in caldarea diplomatiei, ore nu se potriveau tóte asiá de

Spicuire in corfa unei redactiuni.

Este unu ce de totu ne insemnatu lucru corfa unei redactiuni in lumea politica. Nici intr'o conferintia, soarea diplomatica, nici intr'o conferintia ministeriale, nici in cea de diurnalisti, unde d. Schmerling prin vreo câte-va cuvinte a alarmatu tóta press'a din Berlinu, pre cátu ne aducemu noi aminte, n'a fostu nici amintire de vreo corfa a vre unei redactiuni.

Dara ce si pôte fi asiá de interesu in corfa unei redactiuni? Intrebarea se pune usioru, inse numai acél'a, carele si iá ostene'l'a, cu permisiunea unui redactoru, sa rascolesca in corfa lui, pôte dá respunsulu celu adeveratu pentruca numai atunci pôte sci câte teribilitati nu suntu ingropate acolo, si incuiate cu vointia despotica a redactorului pentru veciloru. A vedutu cineva unu viforu turbatu pre verfurile cele inalte ale unui munte, unde pare concentrata tóta electricitate din atmosfera intr'unu nuoru? Fulgerile alérga cá sierpii cei de focu prin dessimea si intunecimea nuorului in susu si in josu, crucisii si curmedisii. Va se dica, viscolele nóstre séu furtunele nóstre de josu dela tíera suntu nimic'a pre langa cele dela munte. Ori ce corfa, dela ori care redactiune, este unu verfu de munte, unde se gramdescu tunetele si fulgerile cele mai turbate, din care noi muritorii cestia-

binespre a face pre publicu sa créda, ca rezervistii suntu chiamati sub arme? Un'a nu o sciea publiculu si adeca, cu cine erá sa ne batemu? cu turcii pentru insurgenti, cu insurgenti pentru turci, séu iera cu turcii pentru-ca sa ne mai largimu din strimtórea ce ni o causéza marea adriatica si imperiulu otomanu in pártile dalmatine?

Press'a oficiala ne a venitu intr'atát'a intr'ajutoriu incátu ea a desmintitu scirile despre convocarea rezervelor; inse publiculu créde mai bucuros ce doréce si asiá nu se lasa cu un'a cu dóue de presupunerile sele. Ce face elu? si se mé iertati déca me amestecu si eu intrensulu, vine numai decátu cu probe tari pentru parerile si intipuirile séle. Cá probele in sa nu póta fi resturnate asiá ingraba publiculu léga de autoritati si apoi e prea cunoscutu ca la noi autoritatea cea mai mare militaria este archiducele *Albrecht*. Acestu inaltu personagiú are sa calatorésca la *Arco* in Tirolulu de médiadi spre a se folosi de „cura“ in baile de acolo. Atát'a este de ajunsu spre a „dovedi“ ca totu a fostu ceva cu punerea armatei in stare de campania. Mai multu, lumea vrea sa scie ca dupa culissele politice a fostu unu mare viforu politicu si ca viforulu acést'a are sa se stinga in stancile Tirolului. Este in adeveru curiosu lucru, ca veteranulu archiduce si maresialu, dupa o caletoria obosítóre la Petersburg, la festivitata ordinului cavalerescu alu St. Georgiu, unde priimi printr'ensulu „Austri'a cele mai insemnate ovatiuni, sa se mai strapatieze acum in puterea iernei pána in muntii Tirolului de médiadi. Mai pôte cineva infrená siopt'a, ce merge din omu in omu, ca in regiunile cele inalte s'a ventilatu si desaprobatu politic'a lui Andrassy in cestiunea orientale, pentru-ca acést'a este in contra anectárei ducatelor din vecinatatea dela médiadi resaritu si ca erá pre aci cá directiunea acést'a sa invinga si sa se implinésca dorintia archiducelui Ioanu Salvatoru, carele dice,

unde-va puterea sea expansiva si ca terenulu celu mai potrivit pentru procederea acést'a aru fi Bosni'a si Erzegovin'a? Nu putea, pentru-ca prelanga coincidentiele acestea mai vine si faim'a colportata, iera in sferele inalte, de unde au petrinsu in lumea profana din sferele inferióre, ca Russi'a

lalti vedemu numai a sut'a parte pôte si a mii'a parte in regiunile inferióre ale colóneloru diurnalistice. Suntu, ce e dreptu si redactiuni de acele, cari, precum cunóscemu noi pre un'a, de atát'i ani incóce traiesce totu in regiunea corfei, de unde a urmatu firescu lucru, ca numeru de numeru a fostu totu trasnete si fulgere, asiá incátu in corfa nu credemu sa-i mai fi remasu nimica. Noroculu ca n'a lovit pre nimenea, fiindu-ca fulgerile au fostu preste totu numai de cele seci, care se consuma fára de efectu.

Asiá dara nu e tocm'a o mobila asiá demna de despretiuitu nici corfa unui redactoru. Ba multe celebritati politice de ale nóstre, ce mai scóla politica aru poté face numai langa corfa unui redactoru. Cáci nu e lucru micu si de tóte dilele a vedé cum unu pamenteanu de omu dominéza materiele aceste incendióse si explozatorie si cum elu asiá dicendu, jucánduse, umbla cu ele in mána si pre unele le imblándiesce, le domolesce, de nu le mai cunosci, pareca vedi dintr'unu teribilu poganu, de care scieá frica satulu intregu, unu blándu recrutu, care fára a dice ceva se intórna si sucesce la cea mai simpla comanda; pre altele le arunca fára mila in tartarulu celu intunecosu alu corfei pre alu cárei coperisii s'aru poté scrie cu totu dreptulu infóratorele cuvinte ale lui Dante:

n'aru fi in contra unei largiri a limitelor austriace la resaritul Dalmatiei. Colportagiulu avea si pre succesulu lui Andrassy gata si inca in persón'a unui magiaru, pre contele *Szécsény*, uniculu ministru ungurescu, carele subscrise la 1861 constitutiunea schmerlingiana. Ei bine, nici unu terenu nu e asiá productivu de faime cá celu politicu; este numai greu de ale deosebí cari suntu cu simbare si cari fára. In casulu de fatia inse nu se cere multu studiu de a face adeverat'a combinatiune, pentru-ca pontificele celu mare politicu, din urbea de langa Spree, Bismark, cum a miro-situ fitilulu a strigatu prin „Polit. cor.“ si alte diurnale: „veto!“ si lucrurile tóte au venitu in alvi'a loru. Andrassy este tare si mare in pusetiunea lui; inse Archiducele merge la bái.

In firea fineloru amu fi dara iérasu in liniscea cea adanca a pácei! Numai *agio, agio*, nu vrea sa scada, ci incetu, incetu suie la dealu.

Déca suntu prospecte sigure de pace, pentru-ce agiulu?

Caus'a nu este politica, ci este cu totulú alt'a, nu politic'a face burs'a nesigura, ci impregiurári cari nu se misca decatu in marginile terenului financiaru.

Nici aici, unde esperintia a produsu mai multi cunosctori de fenomene financiare si bursane, nu a fostu fára de nici o influentia suirea agiului, din contra a produsu multa nelinise. Inse trebuie sciutu ca regulele bursei astadi suntu cu totulú altfelu de cum erau inainte de „Krachulu“ de trista memoria. Pána la acést'a clatinárele pretiului efectelor erá numai o manopera pentru de a poté cumpará efecte. Astadi, déca se clatina pretiulu unui efectu este mai perdutu. Ból'a clatinárei degeneréza curendu intr'o oftica pentru care numai este lecuire.

Causele s'aru mai poté gasi si in alte impregiurári financiare; deci cine vrea sa faca combinatiuni politice, pôte face fára de a trage si cursulu bursei in prim'a linia intr'ajutoriu.

Raportu

catra sántulu sinodu alu sántei biserici autocefale ortodocse románe, din partea membriloru sei, cari au fostu insarcinati a luá parte la conferintia religioasa dela Bonn.

(Urmare.)

In siedinti'a a VI-a dela 16 Aug

„Lasciate ogni speranza
„Voi che intrate,“

(Lasati tóta speranti'a, voi cari intrati) Acést'a din simpla cauza, ca totu ce a intratu odata acolo numai iésa decátu spre a fi mistuitu de neinduratulu focu.

Din cele indigitate pre departe, credemu ca cetitoriloru li se incaldiesee incátu-va inim'a, li se topesce indiferentismulu si le cresce interesulu cátra mobil'a cea mai nainte lasata prada despretiului.

Sa stámu putienu la spatele redactorului sa vedemu ce procedura urméza elu in regiunea cea periculósa a oficiului seu. Epistolele stau gramada pre mesuti'a lui. Unulu dintre cestialti ómeni, vediendu atátea adrese frumóse si care de care mai magulitóre, aru murí de bucuria. Elu se asiédia langa densele, incretiesce fruntea, pre buzele lui si vede presimtiulu, ca a resolutu de multu gacitórea, pentru ce e mai mare gramad'a de pléva, decátu cea de gráu, si asiá in dispusetiunea acést'a iá fórfe-cile a mána si deschide cele ascunse. Acum urméza: la drépt'a, la stáng'a si totu asiá mai departe. Numai cetitorulu trebuie sa scie ca aici mergu lucrurile de a intors'a: ce vine dea-drépt'a trece in — fundulu corfei ce vine de-a stáng'a in purgatoriulu redactionalu, care are trei graduri: unulu cerus'a rosia, séu veneta, séu si négra a insusi redactorului; altulu alu

Dölinger a cetitu inca urmatórele tese lucrate de comisiune pre temeulu doctrinei st. Ioanu Damaschinu, unulu dintre parintii bisericeii nedespartite, despre relatiunile celoru trei persóne ale st. treime intre sine, tese priimate de toti membrii comisiunei.

Iata si aceste tese in numeru de siése:

1. Sántulu duchu procede dela tatalu (*ἐκ τοῦ πατρὸς*) ca din principiu (*ἀρχή*) caus'a (*αἰτία*) isvorulu (*πηγή*) divinitatii.

2. Sántulu duchu nu procede dela fiulu (*ἐκ τοῦ Υἱοῦ*) pentru ca in divinitate este numai unu principiu (*ἀρχή*) o causa (*αἰτία*) prin care s'a produsu totu ce este in divinitate.

3. Sántulu duchu procede din tatalu prin fiulu (*ἐκ τοῦ πατρὸς δι' Υἱοῦ*).

4. Sántulu duchu este tipu alu fiului alu tipului tatalu, procedandu dela tatalu si repauzandu in fiulu carele este puterea cea manifesta.

5. Sántulu duchu este emanatiune personala din tatalu, este duchulu fiului, dar nu din fiulu, pentru ca elu este duchulu gurei lui Dumnedieu celu ce esprima cuventulu.

Duchulu sántu forméza intermediulu intre tatalu si prin fiulu este in unire cu tatalu.

Ortodocsii aderandu la aceste teze facura reserva, ca in calitatea loru de persóne private nu anticipa catusi de putienu decisiunea definitiva ce suntu in dreptu a luá bisericile loru respective, de a admite si ele séu nu aceste tese. De aceea Dölinger in esplicarile sale mai departe asupr'a bunului resultatulu la care au ajunsu aceste conferintie teologice pentru unirea bisericésca, a disu intre altele:

„Se pôte sperá ca in orientu convenirea nostra facuta in spiritulu pácei va gasi recunóscere si in sferele autoritare, si ca diferenti'a esistendu in acésta cestiune intre doctrin'a credintiei si contemplatiunea teologica se va determiná cu curgerea timpului totu mai pronuntiatu si mai precisu. Eu speru ca si din partea ortodocsiloru curendu va urmá acelasiu acordu. Dicu acum in actual'a adunare acést'a si nu esprimu acést'a formalu apoi acést'a provine de acolo, precumu eu sum autorisatu a declará, ca multu stimatii membrii ai bisericeii orientale ce suntu aci presenti, au intentiunea

culegatoriului si alu treilea alu corectorului. Celu putienu prin cele dóue graduri din urma trebuie sa tréca tóte câte s'au pututu bucurá de a trece la judecat'a redactorului de-a stáng'a. Deosebirea acést'a inse nu e durabile, pentruca vine tempulu si adeca dupa ce trecu si ceste despre cari vorbiamu mai pre urma prin mán'a corectorului, si ele totu aceasi sórte o au cu cele-lalte: corfa si par'a focului. Cu tóte aceste este osebire intre densele. Cele ce trecu prin purgatoriulu amintitu nu trecu cu tóte ale loru in gur'a Molochului mistuitoriu, ci numai cu „re-masitiile loru pamentesci“. Esenti'a loru trece la nemurire in sinulu colóneloru dupa meritulu, care in fruntea foiei, care la mijlocu, care mai la fine, inse tóte se bucura de lumin'a si de vederea publicului. Ceea ce ne arata ca numai la parere nu aru fi deosebirea durabile, dara dupa firea lucrului cá si la ómeni. Cari au grigia numai sa manance, sa bea si sa se imbrace bine, cu unu cuventu numai de comoditatea loru, trecu cu post'a vietiei prin lumea acést'a, si candu voru sosí la tianta li se va astupá gur'a cu glii si — pace buna! Acei a inse, cari au facutu fapte binefacatórie si pentru deaprópele loru, lasa faptele in colónele cele vii ale posteritatiei, cu tóte ca remasitiile loru pamentesci se astupa cá si a le celoru-lalti.

Dara sa nu ne departamu de objectu, adeca de epistolele, cu cari

mai inteiu a presentá la observarea autoritatilor lor superioare bisericesci rezultatele consultarilor noastre. Cu toate acestea noi putem deja dice ca totusi amu facutu o fapta mare.

„Noi occidentalii amu venitu la unu acordu cu nisce reprezentanti ai bisericii orientale forte insemnati si forte eruditi asupr'a acelei doctrine care asiá indelungatu a despartitu lumea crestina.“

Totu in acésta siedintia Dölinger a declarat ca vechii catolici au renunsiat la doctrinele papiste despre purgatori, despre indulgentie, despre epithimii si ca primescu numai doctrin'a antica a bisericii, despre rugaciunile pentru cei repozati precum tiene si biserica ortodoxa a Orientului.

Discursulu seu despre aceste materii si despre reulu celu mare ce a facutu sistemulu papalu crestinismului si civilisatiunei, Dölinger la continuatu si in ultim'a siedintia ce s'a tenuu in aceiasi di dupa prandiu. Intre altele cá dovada despre necesitatea unirei între bisericele crestine a aretatu la numerulu celu colosalu alu omenirei necrestine, carele are nevoia de lumin'a crestinatatiei si care li-se opresce si impede prin discordia între crestini: „Crestinismulu, a disu oratoriulu, de 1,800 ani, in tempulu presentu numera numai 350 milioane de urmasori, caror'a suntu opusi 120 milioane de mahometani si dela 600 pâna la 700 milioane de pagani între care popore culturale cum d. es. 300 mil. Chinezi si 100 mil. indieni.

La incheierea discursului seu, Dölinger a declarat ca conferintiele pentru unirea bisericilor voru continua si la finea anului viitoriu. Amintim si aceea ca in un'a din siedintie, episcopulu vechiloru catolici Reinkens a declarat ca ei au pregatitu spre publicare catehismulu bisericii lor si leturghiariulu. Si ca in ambe aceste carti, simbolulu credintiei se publica fara adaogirea apusana „filioque“. — S'a esprimitu inca si acea opiniune, ca deca si dupa formularea doctrinei despre purcederea santului ducu, primita de conferintia, unii aru persiste a admite si ore-care participare din partea fiului la actulu eternei procederi in divinitatea santului ducu dela tatalu, — apoi acést'a nu póte fi privita cá doctrina dogmatica ecumenica, ci numai cá o teologumena, cá privata opiniune teologica de scola,

e ocupatu redactorulu. Crede cetitoriulu ca partea cea mai mare suntu góle? Nici decátu! toate suntu scrise si inca unele multu si teribilu scrise, inse nu cu ce aru trebu sa fia.

Siurméza si urméza multe si lungi un'a dupa alta. Redactorulu pare a se obosi. Ore cine ne sta bunu ca nu i se intempla, sa gresiésca punendu ce-va ce este destinat pentru drépt'a pre partea stanga si viceversa. O imprejurare forte regretabila la redactori este ca ei suntu neindurati, dara nu suntu si infalibili. Insusirea acést'a din urma li aru fi forte de lipsa, mai alesu in diu'a de astadi. Atunci póte ca aru aflá si secretulu de a spune si adeverulu si de a face la toti pre voia si pre placu.

Asiá este! aru trebu sa fie infalibili redactorii, dara din cele ce au sa urméza cu durere trebuie sa marturisim ca nu suntu. Caus'a nu póte fi alt'a decátu, dupa cum damu noi cu socotel'a, pentru-ca suntu si ei ómeni cá toti ceilalti ómeni si apoi sciti ce a disu unu pastoru nemtiescu, cátra unu capitanu ierasi nemtiescu, voindu sa escuze celu din taiu pre unu soldatu, care cadiuse in pecatulu de a furá o gâna? „Dle capitanu, dise pastorulu mulcomitoriu, „N'a furatu soldatulu, ci omulu, si — ómeni suntu cu totii!“

(Va urmá.)

asemenea multoru alte opiniuni particulare, esprimate in diferite tempuri, chiaru de cátra unii din parintii bisericeii fára a aduce prejudicii credintieloru bisericeii ecumenice esprimate in simbolu.

Acést'a este, pré santi parinti, in scurtu, rezultatulu conferintieloru teologice dela Bonn'a, la care noi amu avutu onóre a participá impreuna cu alte pré onorabile si pré erudite persoane din diferite párti ale lumii nostre ortodoxe.

Tóte detaliurile se cuprindu in anume brosiura publicata in Bonn'a, in limb'a germana, si din care alaturam pre lânga acést'a unu exemplariu. Opiniunea nostra este acésta brosiura sa se traduca românesce si prin tipariu sa se dea publicitatiei, cá toti membri bisericii nostre sa póta fi in curentulu acestoru tratatii si tendintie de unire religioasa între vechii catolici si anglicani cu biserica ortodoxa de Orientu.

Participarea bisericii române intr'o lucrare de o asiá mare importantia morala, cá unirea bisericiloru, desbinate de secole, unire pentru care biserica ortodoxa nu incetéza a aduce necontentu rugaciunile sele cátra Dumnedieu, in tote serviciile sele de di si de nópte prin cuvintele „pentru bun'a stare a santeloru lui Dumnedieu biserice, si pentru unirea tuturoru, domnulu sa ne rugámu“ este cea mai mare mângaiere si bucurie duhovnicesca pentru fia-care adeveratu crestinu. Mai este inca in acésta afacere si o cestiune de demnitatea nostra nationala.

Biserica româna, participându alaturi cu toate celelalte biserici autocefale ortodoxe intr'o cestiune asiá de importanta pentru civilisati'a crestina, se ridica la rangulu ce i se cuvine in lumea crestina si in vietia spirituala bisericesca. De aceea opiniunea nostra este cá st. sinodu sa autorizeze pe inaltu pré santitulu mitropolitu primatu si presiedinte alu st. sinodu, sa se intieléga cu autoritatile celorlalte biserici ortodoxe coreligionare despre demarsiele ce trebuie sa ia in viitoriu si biserica româna in acésta afacere a unirei bisericiloru, cu atátu mai vertosu ca vechii catolici dorescu continuarea conferintieloru si asupr'a altoru puncturi doctrinale, ce constituie diferentiele între crestini apusani si orientali.

Semnati: Melhisedec, episcopulu Dunarei de josu, Chenadie fostu Argesiu. „Pr.“

Iradeulu sultanului pentru reformele decretate.

Illustru meu viziru Mahmud-Nedim-Pasi'a!

„Tóte statele civilisate trebuie sa unésca silintiele lor, pentru a garantá drepturile publice. Mijlócele ce trebuie sa concurga la pazirea si mentinerea acestui principiu nu se pot obtiené, decátu prin strict'a aplicare a justitiei la toti deopotriua, si prin organizarea regulata a administratiunei. Interesele individuale nu se potu asigurá, decátu prin ordine particulare si prin prosperitatea tieriei, cáci interesele particulare sunt strensu legate de interesele generale.

„Dela urcarea pe tron si pâna adí, intentiunile si sentimentele nostre imperiale cunoscute tuturoru, au avutu de scopu, cu gratia divina, marirea si glori'a imperiului nostru, liniscea si prosperarea tuturoru claseloru supusiloru nostri si desvoltarea progresului in privintia avutiei si prosperitatiei stateloru nostre. Pentru realizarea acestoru intentiuni in modu si mai completu, amu decisu a decretá si a promulgá tuturoru supusiloru nostri imunitati si reforme de natura a asigurá deplinu increderea publica. Prin urmare, in puterea iradelei nostre imperiale de fatia, ordonámu, cu ajuto-

riulu celui atotu-putinte, aplicarea urmatóreloru dispositiuni:

„Garanti'a drepturilor publice se baséza pre abtinererea puterei esecutive dela ori-ce amestecu in exercitiulu puterei judiciare, precum si pe pazirea legi de ori-care abusu.

„Nu este de ajunsu infiintiarea tribunaleloru pentru cá ele sa obtiena increderea publica: trebuie cá membrii tribunaleloru sa se si recomande prin unu meritu adeveratu, prin puritate de moravuri, prin integritate, precum si prin acte conforme cu dreptatea si ecuitatea.

„Inalt'a nostra curte de justitia a fostu infiintiata pentru a concentra in sine toate aceste conditiuni si calitati. Astadi trebuie fundate pe aceste base compunerea si atributiunile ei, introducendu ameliorari seriose in deosebitele párti ale functiuniloru sele.

„Numai independenti'a tribunaleloru fatia cu puterea administrativa póte asigurá impartialitatea judecatoriloru si numai inamovibilitatea acestor'a, afara de revocari legitime, i póte face demni de tota increderea. Alegerea acestoru membri trebuie dar sa se faca astfelu, incátu sa impuna stima tuturoru.

„Atributiunile presiedintiei curtiei de cassatiune, ce domina preste toate tribunalale civile, corectionale si criminale, suntu deosebite de acele ale ministrului de justitia. Cele doue sectiuni ale curtiei voru avea unu primu-presiedinte si unu vice-presiedinte. — In aceiasi tempu curtea de apelu si tribunalalele de comerci voru fi la unu locu cu ministerulu de justitia, ceea-ce va facilitá consacrarea ministeriului de comerci la desvoltarea a totu ce intereséza comerciulu, industri'a si agricultur'a. Pentru acestu scopu curtea de apelu, alipita la inalt'a curte de justitia, va intruni atributiunile unei curtie de apelu de comerci, precum si pre acelea de tribunalu criminalu. Prin urmare ea va cuprinde trei camere corespundetorie afaceriloru corectionale, afaceriloru civile si afaceriloru comerciale. Atátu presiedintii si judecatorii dela curtea astfelu instituita, cátu si cei dela curtea de cassatiune, se voru alege din nou astfelu, incátu sa intranésca toate conditiunile cerute de lege.

„Tribunalele civile de prim'a instantia, se voru formá si se voru constitui in acelasi modu. Fia-cáruia din membrii acestoru corpuri si tribunale, alesi cu cea mai scrupuloasa atentiune, se va liberá unu beratu imperiale, garantandu-lu contr'a ori-carei destituirii nelegitime si se va elaborá unu regulamentu pentru fipsarea drepturiloru lor la retragere.

„Reorganizarea inaltei curtie de justitia decretata cu scopulu de a esecutá mersulu normalu si regulatu alu tuturoru afaceriloru litigióse, legandu între ele, prin midiloculu unei organizari uniforme, toate tribunalale civile, criminale si corectionale, voim cá la toate aceste sa se aplice acelea-sti regulé in statele nostre si misiunea lor sa fia de a dá dreptate supusiloru nostri si de a face sa domnésca pretotindeni legile ecuitatiei.

„Pentru a inlaturá ori-ce cauza de neincredere din partea publicului fatia cu constituirea si compunerea acestoru tribunale, si de a-i pázi de ingerinti'a si de influinti'a puterei, ordonámu in modulu celu mai formalu cele ce urméza:

„Toti supusii nostri suntu autorisati a alege ei insisi pre judecatorii si membrii, musulmani si nemusulmani, atátu la disele tribunale cátu si la consiliile administrative ale provinciiloru. Prin urmare instructiuni precise se voru tramite in toate provinciile imperiului pentru instituirea acestoru tribunale si consilii si procedarea compunerei lor dupa indicile susu decretate.

„Naibii, cari se afla in resiedintiele vilaieteloru, voru ocupá prasie-

dint'a curtiloru de apelu din aceste resiedintie. Presiedintii tribunaleloru civile si criminale din resiedintiele Sangiakuriloru si Cazaseloru se voru alege dintre persoanele cele mai capabile.

„Esaminarea sentintieloru date in raporturile cátre Cheri si cátra tribunalele Cheriului din Sangiacuri si din Cazase va fi asemenea o atributiune a disiloru naibi din resiedintiele vilaieteloru. Si fiindu ca institutiunea tribunaleloru trebuie sa aiba de efectulu esentialu centralizarea garantiiloru de securitate pentru drepturile personale, procesele supusiloru nostri musulmani între ei séu cu supusii nostri de religie nemusulmana si procesele acestoru din urma între ei, voru fi supuse tribunaleloru civile, corectionale si criminale. Va trebuí dara sa se completeze si sa se puna in vigore in tempulu celu mai scurtu legile si regulamentele privitoare la procedur'a de urmatu inaintea diseloru tribunale, conformu decreteloru nostre imperiale. Observarea stricta a legi este garantiya contr'a arbitrariului; acést'a trebuie sa fia prin urmare obiectulu atentiunei ferme a tribunaleloru. Asemenea si aplecarea dispositiuniloru legi, conformu cu gravitatea crimei constatate, trebuie sa fia luata in serioasa consideratiune, incátu nimeni sa nu fia detienutu fára judecata si relele tratamente sa nu fia nici odata tolerate. Spre acestu scopu, trebuie sa se publice, ca toti aceia, care voru fi violându aceste principii, voru fi urmariti si pedepsiti cu tota asprimea legiloru, pentru a se asigurá astufeliu respectulu absolutu alu justitiei.

„Unulu din punctele mai importante ale principiului fundamentale, ce garantéza drepturile supusiloru nostri, consiste in aplecarea justei mesuri si perceperi a impositeloru si tuturoru dariloru statului. Este adeveratu, ca veniturile generale ale tesaurului nostru au fostu corespundetorie cheltuieliloru administrative si militare cerute de trebuintiele autoritatiei, si ca suntemu datori a cautá toate mijlócele de natura a marí aceste venituri, conformu desvoltarei resurseloru tieriei si a binelui publicu; dara trebuie asemenea, si acést'a e vointia nostra imperiala, sa renunçámu la toate acele ramuri de venituri publice, care producu suferintie pentru poporatiuni, fára sa asigure tesaurulu vre-unu avantaju insemnatu.

„Feliurimea impositeloru si contributiuniloru impuse tuturoru supusiloru nostri aducendu unu regimu anormalu de percepere si de repartitiune, ordonámu a se cautá unu modu de unificare a diseloru imposité, care sa se puna imediatu in vigore spre a se usurá poporatiunile imperiului nostru, fára a jigni interesele legitime ale tesaurului.

„Afara de suprimarea patrariului suplimentaru alu diecimei, decretatu de curendu prin solitudinea nostra imperiala pentru bun'a stare a tuturoru supusiloru nostri, trebuie a se luá mesurile cele mai eficace pentru a preveni arbitrariulu in perceperea diecimei prin mijlocirea arendasiloru si pentru a oprí sa nu s'aduca nici o paguba poporatiuniloru nostre agricole, precum nici tesaurulu nostru imperialu.

„Fiindu-ca perceperea impositeloru platite indirectu de cátra supusii nostri fusese incredintiata zapciloru in provincie, si fiinduca modulu de a procede s'a doveditu de abusivu, ordonámu cá politia sa nu mai aiba nici unu amestecu in perceperea impositeloru, si cá pentru acestu scopu sa se numésca perceptori alesi de poporatiunea musulmana si chiaru nemusulmana, cari voru avé sa faca perceperea dupa instructiunile ce se voru elaborá spre acestu scopu. Acést'a fiindu ferm'a nostra vointia imperiala se va pune fára intardiare in vigore acésta mesura destinata a garantá

drepturile fiscalului si modulu perce-
perei impositelor.

„Intre cestiunile ce privescu in-
teresele supusilor nostri, este si acea
a reformei ce trebuie sa se introduca
in titlurile proprietății imobiliare Li-
berarea de pâna acum a acestor ti-
tluri, are inconvenientul de a înmulți
lucrările tribunalelor, de a produce
dificultăți si procese in daun'a popo-
ratiunilor, depretiandu valoarea imo-
bilelor. Pentru a înlătură acestu reu
titlurile tuturor proprietăților imo-
biliare, de ori-ce categoria s'aru tiené,
se voru liberă de aci înainte numai
de directiunea generala a archivelor.
O programa completa se va presentă
cu scopulu de a asigură dreptulu de
proprietate tuturor supusilor nostri.

„Conformu nestramutatei nôstre
dorintie, vieti'a bunurile si onôrea tu-
tutoru supusilor nostri trebuie sa fia
garantate; acést'a mai cu sêma tre-
buie sa fia tient'a politiei. Zăpcii dara
voru fi alesi dintre ômenii onesti cari
se voru bucură de increderea locuito-
rilor din diferite localități. Atribu-
tiunile lor voru fi imediatu puse in
lucrare, pentru a întemeiă mai multa
incredere si sigurantia între toti su-
pusii nostri.

„Progresulu civilisatiunei in im-
periulu nostru fiindu obiectulu tutu-
roru dorintieloru nôstre si bogati'a
unui poporu neputendu prosperă de
câtu prin buna stare, este de datori'a
autorității sa pazésca pre supusii no-
stri de ori-ce abusu, cum este buna-
ôra mesur'a separătoare a belicurilor
interdisa in principiu, si care belicuri
se aplicau la construii de drumuri
si siosele si la alte lucrări de utilitate
publica, pentru cari poporatiunea do-
vedesce atâtu zel si patriotismu. Asiă
dar', sistem'a defectuôsa de pâna acum
va fi reformata si basata pre mai
multe garantii. Instructiuni precise si
categorice ce se voru dá functionari-
loru administratiunei, că sa observe
sa nu se comita in acést'a privintia
nici unu actu contrariu vointiei nô-
stre imperiale.

„Avendu in vedere trebuint'a ur-
genta de a adoptă mesuri pentru re-
formarea si dezvoltarea agriculturii, in-
dustriei si comerçului imperiului; pen-
tru a mari astfelu bun'a stare a su-
pusilor nostri; considerandu aseme-
nea ca atributiunile esentiale ale mi-
nisteriului nostru de comerçiu trebuie
sa consiste in realizarea intentiuniloru
nôstre de acést'a natura, ordonâmu,
sa se consulte asupr'a acestei materii
ômenii capabili si competenti si de-
cisiunile lor sa se supuna sanctiunei
nôstre imperiale.

„Tôte clasele supusilor nostri
imperiali suntu, inaintea simtieminte-
loru nôstre de justitia, pe nivelulu
unei complete egalități. Pentru acést'a
confirmâmu puterile de cari suntu
investiti patriarçhii si ceilalti capi spi-
rituali pentru atacerile comunitățiloru
loru respective, precum si pentru li-
berulu exercitiu alu culturiloru, con-
formu privilegiiloru si imunitățiloru
esistente in disele comunități. Tôte
afacerile ce depindu de autoritatea
disiloru capi spirituali, si de compe-
tinti'a consiliiloru loru speciale, in li-
mitele drepturiloru si autorizatiuni-
loru loru voru urmă a se bucură de
protectiunea nôstra si li se voru a-
cordă tôte inlesnirile pentru fundarea
si cladirea bisericiloru, scôleloru si
altoru institute nationale ale loru.

„Tôte clasele supusilor nostri
fiindu libere s'ajunga la grade si func-
tiuni publice, dupa meritulu si capa-
citatea lor, confirmâmu admiterea in
functiuni a supusilor nostri nemusul-
mani cu integritate si capacitate re-
cunoscuta.

„Darea pentru scutirea de ser-
vitiulu militaru la care au fostu obli-
gati supusii nostri nemusulmani a
avutu de scopu compensarea servi-
tiului militaru efectivu, la care suntu

supusi musulmanii; fiindu inse ca ega-
litatea drepturiloru involve in sine si
egalitatea sarcineloru si fiinduca se
nesocotea just'a proportiune de eta-
tea si conditiunile contribuabilului;
in fine fiinduca perceperea si impar-
tirea acestui impozitu n'au fostu su-
puse unui controlu regulatu si echi-
tabilu, ordonâmu că unu nou semnu
de dreptate nôstra, că toti acei'a din
supusii nostri nemusulmani, cari n'aru
fi ajunsu la verst'a de 20 ani séu aru
fi trecut de 50, precum si infirmii
si invalidii, sa fia scutiti de acést'a
dare, iér' darea actuala de o suta lire
pe capu pentru musulmanii ce voiescu
a se scuti de servitiulu militaru, dupa
acela'si principiu de egalitate, va fi
redusa la 50 lire.

In ôre-care pârti ale imperiului
nostru supusii nemusulmani nu potu
fi proprietari, ci numai arendasi. Acé-
sta stare de lucruri fiindu contraria
simtimentelor nôstre de justitia, pe
viitoriulu nu va esistă nici o deosebire
între supusii nostri, atâtu in privintia
posesiunei pamenturiloru vacante ven-
dute prin adjudecatie, câtu si in pri-
vintia posesiunei pamenturiloru si bu-
nuriloru vendute de particulari.

„Dispositiunile testamentare ale
supusilor nostri nemusulmani in pro-
vincie se voru respectă si nu va fi de
locu permis a se amestecă in admi-
nistrarea bunuriloru minoriloru facuta
de tutori. Autoritatea nu se va ame-
stecă decâtu atunci, cându se voru
ivî plangeri contr'a relei administrări
a tutoriloru si executoriloru testamen-
tari, cându autoritatea va luă admi-
nistrarea bunuriloru minoriloru sub
ingrigrirea sea.

„Marirea, glori'a si sigurantia
statelor nu se pôte sustiené decâtu
prin integritatea si justiti'a puteriloru
executive, prin supunerea tuturoru la
legile stabilite si prin observarea stricta
de câtra cei mari că si de câtra cei
mici a drepturiloru si atributiuniloru
fia-cărui'a. Toti acei ce voru lucră in
statele nôstre, potrivit cu aceste
principii, voru avé favorulu nostru
imperialu, iér' acei ce voru nesocoti
acestu principiu voru luă o justa pe-
dêpsa.

„Ordonâmu dara că supunendu-se
sanctiunei nôstre, sa se stabilésca o
regula conformu cărei'a sa ni se pre-
sinte tôte dorintiele legitime ce s'aru
produce precum si faptele rele ce s'aru
comite. Voimu asemenea că sa se pre-
pare regulamente si instructiuni pen-
tru a stabili atributiunile valiiloru,
mutesarifiloru, caimacamiloru si ale
tutororu functionariloru in generalu,
conformu ordineloru nôstre imperiale.
Voimu in fine sa se cunôsca de toti,
ca de favorurile ce acordâmu aci nu
trebuie sa profite decâtu acei ce 'si
indeplinescu datoriele de supusi fideli
si leali, iér' acei ce s'au abatutu dela
acést'a cale sa fia lipsiti de ele.

„D-ta, ilustrulu nostru mare vi-
ziru, vei publică si promulgă in form'a
covenita acestu decretu suveranu a-
tâtu in capital'a nôstra câtu si in tôte
provinciele imperiului, si vei grigi sa
se ia tôte mesurile convenite pentru
asigurarea executării stricte si nestra-
mutate a dispositiuniloru cuprinse in-
tr'ensulu.

Datu in 30 Novembre 1875 (13
Zilcade 1292).

„Tr. C.“

Varietăți.

*** **Rectificare.** Dupa informa-
tiunile ce ni leamu castigatu mai tar-
diu, in articolulu aparutu in fôia nô-
stra nr. 100, anulu trecut, intitulatu:
„Congresulu metropolitanu“, delega-
rea unui consistoriu strainu nu s'a ce-
rutu cu ocaziunea acusei amintite in
acelu articulu, ci cu altele, de unde
urméza ca tratatulu din articulu in-
câtu privesce specialu casulu acést'a
concretu, remane fâra basa reala.

Incidentulu acést'a ne va servi spre a
fi si mai scrupulosi cându vomu avé
de a face cu astfelu de materia de-
licate.

*** **Foisiôra** nôstra, carea s'a adausu
la o parte din nrulu de proba de joi a
fostu pâna acum intempinata de foile
locale de aici „Tageblatt“ si „Hrtztg“ v. m.
d, Sieb. Boten.“ Cea dintâiu a luat notitia
despre aparerea foisiôrei in unu nr. mai de
nainte, cea din urma in nrulu de marti din
septamân'a trecuta, amintindu intr'unu modu
favorabilu de cuprinsulu si de esteriorulu foi-
siôrei, reproducendu in estrasu unele din ma-
teriele foisiôrei. „Tageblatt“ mai revine a vorbi
odata despre Foisiôra; dara cu parere de reu
trebuie sa marturisimu, ca deastadata „Tage-
blatt“ nu se puté raddă de a nu amestecă in
putienele cuvinte binevoitôre si unele lovituri
laterale.

*** **Majestatea** Sea c. si reg. a denu-
mitu pre generalulu de honvedi Ed. Graef
de Libló adlatus la comand'a superiôra de
honvedi.

*** **Drumul de feru orientalu**, spune
„Corespond. locala“, 'lu cumpera statulu si se
va intruni cu celelalte drumuri de feru ale
statului ung. Statulu va primi actiunile in pre-
tiulu de câte 100 fl.

*** **Intre-rumperi in comunica-
tiune.** Pre drumurile de feru, atâtu in patria
câtu si afara de patria, au trebuit séu sa-se
intârdie cursurile séu sa stea locului din caus'a
umetiloru. Asiă relatiunea diurnalele din Ger-
mani'a, d-n Rusi'a, din Romani'a si chiaru si
din unele parti a le Turciei.

*** **Surprindere placuta.** Ni se
scrie din susulu Oltului: „Acum de cu-
rendu avuiu ocaziune a trece prin opi-
dulu S. S. George, si tocmai intr'o Du-
mineca diminétia si audindu ca se
tragu clopotele la biseric'a romana
gr. or. me deciseiu sa mergu la bise-
rica. Cându amu ajunsu la biseric'a se
cantau fericirile, si preotulu locului
Alecsiu Popoviciu incepù sant'a litur-
gie cu pietatea convenita. Deodata se
intonă *Aminu* de voci forte desvoltate,
barbatesci si mueresci in armonia. Nu
sciamu ca unde me afu cându audii
ca junimea canta cu atâta pietate
tôta liturgi'a, si cu atâtu mai mare
'mi fu mirarea, căci dupa cum va fi
pôte cunoscutu on. publicu, cre-
stinii nostri de aici nu scie nici unu
cuventu romanesc. Aflaiu ca paro-
chulu in tôte duminecele si serbatorile
tiene prelegeri si 'i invétia cântări.
Dupa saversirea s. liturgii urmă o cu-
ventare forte instructiva încâtu tre-
buie sa-i laude ori si cine zelulu, cu
care lucra p. parochu pentru binele
turmei sele cuventatôre. Vediui in bi-
serica mai multe obiecte de argintu
pretiôse si invalidori de metasa si ca-
tifea, de care nu s'au cam obicinuitu
a se vedé pre la bisericile nôstre si
mi se spuse ca totu demnulu preotu
le au castigatu prin censitori'a dela
crestinii nostri din Romani'a.

Fiindu interesatu de starea cre-
stiniloru nostri de aici aflaiu ca aru
fi la numeru 20 familii cu unu venitu
anualu de 200 fl. v. a. intru adeveru
trebuie sa-lu prinda pre omu mira-
rea ca cum 'i mai remane betului
preotu tempu liberu de a puté lucră
in vi'a Dlui, cându elu diu'a nôptea
trebuie sa lucre că sa-si agonisésca
pânea de tôte dilele.

Unu calatoriu.

*** Din multe pârti se scrie ca
lupii bantuie pre economii dela tiéra
cu neplacutele loru visite. Pare ca
si ei sciu de legea venatului, conformu
cărei numai cei ce platescu tacsele
prescrie potu avé arme de focu.

*** **Neana mare** a caditu pre la
29 Decembre in Franci'a de média di.

*** **Tergulu** Sabiulu de iérna din
anulu espiratu n'a fostu mai bunu că
cele de mai nainte, se întielége, de
vre-o câti-va ani încôce.

*** Din caus'a viscoleloru cu nin-
sôre n'au pututu sosí la *Bucuresci* siepte
dile nici o posta din apusulu euro-
peanu.

* **Tempu môle.** De luni încôce
frigulu s'a muiatu binisioru si o cata-
time insemnata de néua s'a topitu.

Nr. 1555/Plen.

Concursu de premiu.

Intru esecutarea conclusului si-
nodului archidieceasanu din anulu cur.
Nr. prot. 95 prin acést'a se escrie
concursu cu premiu pentru cea mai
buna biografia a fericitului archiepiscopu
si metropolitu Andreiu Baronu de Sia-
gun'a, pre lângă urmatôrele conditiuni:

1. Biografi'a sa cuprindă tôte
vieti'a marelui barbatu dela nascere
pâna la môrte, ba chiaru si datele
mai momentuôse genealogice ale fa-
miliei lui; iér' activitatea lui se fia
privita din tôte punctele de vedere,
si datele mai momentuôse se fia in-
tarite si prin documente;

2. Terminulu pentru asternerea
operatelor este diu'a de 31 Decembre
1876 cal. vechiu;

3. Operatele suntu a sa pune sub
cuverta sigilata cu sigilu strainu de
alu autorului, a se scrie de mâna
straina, si a se provedé pre partea
din afara cu unu motto, scrisu totu
de mâna straina;

4. Asemenea suntu a se sigilă
totu cu acelu sigilu strainu si con-
cursule, pre cari suntu a se scrie cu-
vintele: „Concursu la premiulu pen-
tru biografi'a metropolitului Andreiu“,
scrise totu cu mana straina; iér' in
launtru este a se reproduce motto de
pre cuvert'a operatului, si a se sub-
scrie concurintele cu man'a propria;

5. Premiulu pentru cea mai buna
biografia este de 500 fl. v. a. cari se
solvescu celu premiulu dela cas'a epi-
tropiei archidieceasane celu multu in
terminu de 30 dile dupa incunoscii-
tierea lui din partea consistoriului archidieceasanu;

6. Biografi'a premiata este pro-
prietatea archidiecesei, iér' autorelui,
carele este datoriu a se ingrigi pen-
tru intrég'a corectur'a tipariturii, se
dau dupa fia-care editiune 50% ale
venitului curatu din editiunea pre-
mêrsa.

7. Operatele nepremiate se voru
restituí concurintiloru, pastrandu-se in
deplina discretiune numele densiloru.

Din siedinti'a plenaria a consis-
toriului archidieceasanu tienuta la Sibiu,
in 12 Decembre 1875.

Mironu Romanul m/p.
archiepiscopu.

Nicolau Fratesiu m/p

(2-3)

secret. consist.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de in-
vetiatoriu la scôla poporala gr. or. din
comun'a Fintoagu se escrie concursu
pâna la 25 Ianuariu 1876 st. v.

Salariulu anualu, in bani 72 fl.
v. a. in naturale 64 mesuri mari parte
grâu, parte cucuruзу, 8 stângini de
lemne si quartiru naturalu in scôla.

Doritorii de a ocupă acestu postu,
au a-si asterne suplicele loru instruite
in sensulu Statutului organicu pâna
la terminulu indicatu la subscrisulu.

Dev'a 13 Decembre 1875.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Papiu,

(3-3)

protopresbiteru gr. or.

**Rogâmu pre pl. t. pu-
blicu a grabi cu abonamentulu
pentru-ca sa ne putemu orientă
cu tiparirea esemplariiloru. Totu
odata atragemu atentiunea pu-
blica, ca fôia nu se mai tramite
decâtu dupa sosirea abonamen-
tului.**
Editor'a